

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/167827,78-rocznica-operacji-Ostra-Brama.html>
27.02.2026, 12:44

78. rocznica operacji „Ostra Brama”

W ramach obchodów 78. rocznicy operacji „Ostra Brama”, wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma wziął udział w uroczystościach ku czci poległych żołnierzy AK z okręgu wileńskiego i nowogródzkiego. Przy grobie Matki i Serca Syna na wileńskim cmentarzu na Rossie złożono kwiaty i oddano hołd poległym.

11.07.2022

- To miejsce zostało wielokrotnie przebrane krwią naszych rodaków. Mówią o tym te groby, które się tutaj znajdują, z 1919, 1920 i 1944 roku, ale jeszcze głośniejszą krwią tych którzy nie zginęli, ale zostali zamordowani, w więzieniu na Łukiszkach czy w podwileńskich Ponarach. To dziesiątki jak nie setki tysięcy ludzi tej ziemi, ofiar sowieckich i niemieckich reżimów totalitarnych również ofiar litewskich kolaborantów - powiedział wiceprezes IPN dr Mateusz Szpytma podczas uroczystości.

- W imieniu Instytutu Pamięci Narodowej chciałbym Wam - mieszkającym tu Polakom - podziękować, że dbacie o pamięć naszych rodaków. Za to, że te groby są uporządkowane. Bo widzimy jak jest kilkadziesiąt kilometrów stąd, za białoruską granicą, tam nie tylko nie możemy powracać i odnajdywać swoich bohaterów, ale tam takie same żołnierskie groby są niszczone buldożerami. To barbarzyństwo dorównuje bestialstwu sowieckiemu, które zniszczyło cmentarz orląt lwowskich i inne cmentarze polskich bohaterów - mówił wiceprezes IPN.

Podziękował również władzom litewskim za współpracę przy poszukiwaniu polskich bohaterów na Litwie i litewskich w Polsce.

- Ta uroczystość odbywa się w Wilnie o tej samej godzinie, o której w Warszawie dr Karol Nawrocki, prezes Instytutu Pamięci Narodowej podpisuje umowę z dr. Arūnasem Bubnysem, dyrektorem generalnym Centrum Badań Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy - podkreślił.

Operacja „Ostra Brama” rozpoczęła się w nocy z 6 na 7 lipca 1944 r., a jej celem było wyzwolenie Wilna z rąk Niemców przez żołnierzy Armii Krajowej. Kilkundniowe zmagania prowadzone wspólnie z Armią Czerwoną doprowadziły 13 lipca 1944 r. do zajęcia miasta. W boju poległo co najmniej 550 Polaków. Sowietów po zakończeniu walk aresztowali i uwięzili dowódców operacji, podobny los spotkał wielu żołnierzy, którzy zostali uwięzieni lub zesłani na Syberię. Niedługo potem Sowietów podstępnie aresztowali polskich dowódców i zaczęli rozbrajanie żołnierzy AK.

Uroczystości na cmentarzu na Rossie poprzedziło złożenie kwiatów przed tablicą umieszczoną na

budynku byłego sowieckiego KGB na Litwie, poświęconą ofiarom komunizmu. Wiceprezes odwiedził również zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN, który rozpoczął miesięczny pobyt na Litwie, aby odnaleźć szczątki polskich żołnierzy poległych w latach 1914-1945. Aktualnie prace trwają w miejscowości Kijany, gdzie poszukiwana jest zaginiona mogiła żołnierza AK. W pracach poszukiwawczych biorą udział również wolontariusze ze stowarzyszenia Odra-Niemen.

Wśród licznie zgromadzonych osób, na uroczystości byli obecni nauczyciele szkół polonijnych z całego świata, którzy przyjechali na Litwę w ramach projektu Biura Edukacji Narodowej IPN, a także przedstawiciele Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN.

Organizatorem uroczystości na Rosji był Związek Polaków na Litwie.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Relacja